

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

100 dni

w Ministerstwie
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Co zastaliśmy 13 grudnia 2023?

- **Nasilające się protesty rolników** – brak opłacalności produkcji rolnej, rosnące koszty produkcji.
- **Niekontrolowany napływ towarów ukraińskich do Polski** – bałagan na granicy, słaba organizacja i efektywność służb kontrolnych.
- **Zielony Ład** – wynegocjowany i zatwierdzony przez poprzedni rząd; brak wizji oraz działań w zakresie odejścia od nieracjonalnych założeń Zielonego Ładu.
- **Trudna sytuacja na rynku zbóż** – chaos na rynku, brak działań ochronnych na rynku.
- **Załamanie produkcji zwierzęcej** – spadek pogłowia trzody do poziomu ok. 9 mln szt., trudna sytuacja na rynku drobiu, dewastacja hodowli koni arabskich i zadłużenie stadnin.
- **Niedostosowany i nieprzygotowany system informatyczny ARiMR** do wypłat płatności; skomplikowany dla rolników system składania wniosków o dopłaty.
- **Tzw. lista p. Anny Gembickiej** (lista firm importujących zboże z Ukrainy) – ogłoszona bez refleksji, nieodpowiedzialnie i z wątpliwą podstawą prawną, powoduje spekulacje i nieuprawnione zarzuty.

Zmiana podejścia w dialogu z rolnikami i przedstawicielami branż rolniczych

Reprezentujemy urząd otwarty i przyjazny dla rolników, związków, organizacji branżowych i konsumentów.

- **Doprowadziliśmy do porozumienia z protestującymi rolnikami na granicy w Medyce (grudzień 2023).**
- **Byliśmy obecni na wszystkich protestach, tj. 24 stycznia, 9 i 27 lutego oraz 20 marca br.**
- **Zorganizowaliśmy szczyty rolnicze w MRiRW (6, 7 i 15 lutego) w formule swobodnych wypowiedzi w obecności mediów – relacja na żywo.**
- **Dwa szczyty rolnicze z udziałem Premiera Donalda Tuska (29 luty, 9 marca).**
- **Podpisanie protokołu uzgodnień z organizacjami rolniczymi w Jasionce (19 marca).**

Protesty rolnicze w UE powoli wygasają. Niestety w Polsce ostatnie protesty bardzo się upolityczniły, nie są tak autentyczne, jak to było na początku protestów.

Dialog z rolnikami

Trudna sytuacja na rynku zbóż

- Polska jest trzecim, po Francji i Niemczech, producentem zbóż w UE oraz coraz większym eksporterem netto zbóż. W 2023 r. Polska wyeksportowała ogółem 13,6 mln ton zbóż (zarówno krajowej produkcji, jak i importowanych, w tym z Ukrainy).
- Ceny zbóż na świecie, w tym w Polsce, są niskie. Jest to wynik m.in. ogromnych nadwyżek zbóż w Rosji i jej agresywnej polityki sprzedażowej po bardzo niskich cenach na rynku światowym, co powoduje dalsze obniżanie się cen.
- Wielkość zapasów zbóż w Polsce na koniec czerwca 2024 r. będzie rekordowa i szacowana jest na ok. 9 mln ton (8,7 mln ton w sezonie 2022/2023). „Nadmiarowe” zapasy zbóż w Polsce w 2024 r. szacuje się na poziomie ok. 5 mln ton.

Trudna sytuacja na rynku zbóż

- **Uruchomimy dopłaty do zbóż**, co jest efektem protokołu uzgodnień z przedstawicielami organizacji rolniczych. Projektowane w rozporządzeniu dopłaty mają wynieść 200 zł do każdej tony sprzedanego przez rolnika zboża do 10 marca 2024 r. oraz 300 zł do każdej sprzedanej tony zboża od 11 marca do 31 maja 2024 r.
- **Wygospodarowaliśmy dodatkowe środki w wysokości 320 mln zł** na budowę silosów w ramach inwestycji z KPO.

Aktywne działania na forum UE

Europese
Commissie

#TeamJuncker

Aktywne działania na forum europejskim

- **Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi** na posiedzeniu unijnej rady ministrów ds. rolnictwa 23 lutego br. omówiono potrzeby uwzględnienia w nowym rozporządzeniu w sprawie Autonomicznych Środków Handlowych (ATM) dla Ukrainy skutecznych rozwiązań chroniących przed nadmiernym importem rolnym z Ukrainy i negatywnymi skutkami dla sektora rolnego UE.
- **Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi** na posiedzeniu unijnej rady ministrów ds. rolnictwa 26 lutego br. omówione zostały tematy związane z protestami rolniczymi, nadmiernym importem z Ukrainy i nieracjonalnymi zapisami Zielonego Ładu.

Efektom działań i składanych w KE wniosków przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi było wycofanie się KE z części zapisów dotyczących Zielonego Ładu.

Aktywne działania na forum europejskim

- W sprawie handlu z Ukrainą – Minister Rolnictwa odbył kilka spotkań z komisarzem ds. handlu V. Dombrovskiem oraz przeprowadził liczne rozmowy z unijnymi ministrami ds. rolnictwa (z Niemiec, Francji, Grupy Wyszehradzkiej, państw bałtyckich).

Efektom działań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest m.in. wznowienie udziału Polski w organizowanych przez KE posiedzeniach Wspólnej Platformy Koordynacyjnej ds. przewozu ukraińskich towarów rolno-spożywczych.

Aktywne działania na forum europejskim

- **Komisja Europejska przygotowuje obecnie rozporządzenie przedłużające o kolejny rok tzw. Autonomiczne Środki Handlowe (ATM) dla Ukrainy.**

MRiRW aktywnie uczestniczy w pracach na forum UE i zgłasza kolejne postulaty mające na celu uwzględnienie w tym rozporządzeniu możliwie skutecznych mechanizmów ochrony rynku przed nadmiernym importem z Ukrainy.

- **Równolegle do toczącej się na forum UE dyskusji nt. przedłużenia środków ATM** resort rolnictwa kontynuuje rozmowy dwustronne ze stroną ukraińską w celu uzgodnienia mechanizmów ograniczenia eksportu wrażliwych dla nas towarów rolnych z Ukrainy.

Negatywne skutki tzw. listy Gembickiej

- **28 listopada 2023 r. pojawia się tzw. lista Gembickiej** (lista importerów zboża z Ukrainy).
- **Lista jest zestawieniem wyłącznie nazw firm** i przez to rodzi różne spekulacje, domniemania i nieuprawione zarzuty.
- **Inspekcje podległe MRiRW potwierdzają**, że część podmiotów z listy w ogóle nie importowało zboża z Ukrainy lub importowało je legalnie.
- **Firmy zgłaszają się do ministerstwa o sprostowanie informacji** zawartych na liście lub wręcz usunięcie danego podmiotu z listy (w przypadku braku takiej decyzji wskazują na ścieżkę sądową w celu uzyskania odszkodowania od Skarbu Państwa).

Wiele firm wnioskuje o pomoc ministra w uwiarygodnieniu danych firm, które na skutek umieszczenia ich na liście odnotowują odpływ kontrahentów, spadek dochodów i w efekcie są w sytuacji prowadzącej do zawieszenia lub nawet likwidacji ich działalności.

Środki dla rolników zabezpieczone w budżecie na 2024 r.

- na dopłaty do kukurydzy – 1 mld zł;
- na pomoc klęskową, w tym suszę i niekorzystne zjawiska atmosferyczne – 1 mld zł;
- na dopłaty do oprocentowania kredytów płynnościowych i skupowych – 1,2 mld zł;
- na dopłaty do paliwa rolniczego – 1,66 mld zł;
- dopłaty do składek ubezpieczenia w 2024 r. – 920,5 mln zł;

Środki dla rolników zabezpieczone w budżecie na 2024 r.

- **Na wypłatę rekompensat producentom rolnym,** którzy nie otrzymali zapłaty za produkty sprzedane podmiotom skupującym, które stały się niewypłacalne w 2023 r. – 100 mln zł.
- **Podwyżki 20% dla pracowników sfery budżetowej i 30% dla nauczycieli** w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Realizacja płatności bezpośrednich za 2023 r.

- **Podjęliśmy działania** w celu usprawnienia procesu wypłaty wsparcia.
- **Naprawiliśmy system informatyczny ARiMR** i określiliśmy stawki ekoschematów obszarowych – wyższe niż wcześniej planowano.
- **5 marca br. ARiMR rozpoczęła wypłatę płatności bezpośrednich** dla rolników ubiegających się o płatności w ramach ekoschematów obszarowych.
- **Do 25 marca 2024 r. ARiMR z tytułu dopłat bezpośrednich i obszarowych za 2023 rok (łącznie z zaliczkami i ekoschematami) wypłaciła ponad 12,6 mld zł.**

Środki dla rolników z budżetu UE

**W 2024 r. rolnicy i inni beneficjenci
Wspólnej Polityki Rolnej otrzymają
prawie 26 mld zł,**

w ramach dopłat bezpośrednich, ekoschematów,
interwencji rolno-środowiskowych, wsparcia
pszczelarstwa i sektora owoców i warzyw oraz na
inwestycje i rozwój gospodarstw rolnych.

Środki dla rolników z KPO

W ramach KPO przewidywane środki dla rolników i przetwórców rolnych to 8,9 mld zł, w tym:

- 6,1 mld zł na inwestycje realizowane przez producentów rolnych oraz podmioty prowadzące przetwórstwo rolno-spożywcze;
- ok. 1 mld zł na inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową;
- 1,3 mld zł na zwiększenie retencji wodnej;
- 0,5 mld zł dla instytutów badawczych.

Zielony Ład – uproszczenia

- **Zniesienie ugorowania 4% gruntów ornych** – tzw. norma GAEC 8.
W 2024 r. nie będzie obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych. Od 2025 r. ugorowanie będzie określone jako dobrowolny ekoschemat, za który rolnicy otrzymywać będą dodatkową płatność.
- **Możliwość wyboru między dywersyfikacją a zmianowaniem** – tzw. norma GAEC 7.
KE proponuje, aby od 1 stycznia 2024 r. rolnicy mogli mieć wybór: albo stosować dywersyfikację upraw (tj. różne uprawy), albo zmianowanie (tj. określone następstwo upraw roślin).

Zielony Ład – uproszczenia

- **Uproszczenia w normie dot. obowiązku utrzymania okrywy glebowej (tj. okrywa roślinna, ściernisko, resztki poźniwne, mulcz) – tzw. norma GAEC.**
Każdy kraj będzie miał swobodę w decydowaniu, w jakim okresie roku ustanowić obowiązek utrzymania okrywy glebowej, co ułatwi rolnikom wykonywanie określonych zabiegów agrotechnicznych w dogodnym czasie. Jest to propozycja oczekiwana przez rolników.
- **Gospodarstwa do 10 ha UR nie będą podlegały sankcjom** związanym z realizacją norm środowiskowych (tzw. warunkowości).
- **KE poinformowała również** o odstąpieniu od zakładanego ograniczania stosowania środków ochrony roślin.

Zielony Ład – uproszczenia

Zatwierdzone przez KE **zmiany wychodzą naprzeciw zaproponowanemu przez nas uproszczeniom** i odpowiadają na potrzeby rolników wyrażane podczas protestów.

Inspekcje graniczne, kontrole – Dbamy o bezpieczeństwo żywności

- **Uszczelnienie, poprawienie i wzmocnienie** granicznych kontroli.
- **Codzienne raportowanie** o realizowanych kontrolach do MRiRW.
- **Wzmocnienie komunikacji z opinią publiczną** (media społecznościowe).
- **Zawarcie porozumienia z KAS** na pełną elektroniczną obsługę związaną z kontrolami granicznymi, ułatwiającą proces kontroli przedsiębiorcom.
- **Zainicjowanie działań w zakresie koordynacji walki z dezinformacją** dotyczącą jakości żywności w Polsce.

Pozostałe działania MRiRW

- **15 marca br.** rozpoczęliśmy kampanię przyjmowania wniosków o przyznanie dopłat bezpośrednich i obszarowych za 2024 r.
- **Uruchomiliśmy nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa.** Budżet programu to prawie 732 mln euro.
- **Wznowiliśmy udział Polski w organizowanych przez KE posiedzeniach Wspólnej Platformy Koordynacyjnej ds. przewozu ukraińskich towarów rolno-spożywczych.**
- **Uruchomiliśmy 1 marca br. kolejną edycję ogólnopolskiej kampanii dotyczącej oznaczenia PRODUKT POLSKI.**
- **Od 25 marca br. koła gospodyń wiejskich wpisane do krajowego rejestru mogą składać w biurach powiatowych ARiMR wnioski o przyznanie pomocy z budżetu państwa.** Na ten cel przeznaczaliśmy 120 mln zł.
- **Zakończyliśmy I nabór w ramach programu „Energia dla wsi”** – złożono wnioski o dofinansowanie budowy instalacji OZE na kwotę 1,9 mld zł.

Pozostałe działania MRiRW

- **Uruchomiliśmy nową, bezpłatną, elektroniczną aplikację** dotyczącą przygotowywania planów nawożenia.
- **Rolnicy otrzymają bezpłatne doradztwo** przy wypełnianiu wniosków o płatności bezpośrednie.
- **Otwarcie rynków zagranicznych na polskie produkty** (np. eksport polskiej wołowiny do Chin, otwarcie rynku filipińskiego i algierskiego na polskie mięso czerwone).
- **Uruchomiliśmy portal internetowy „Dziedzictwo Wsi Polskiej”**, który zawiera kompleksowe informacje na temat kultury ludowej i tradycyjnej.
- **Wspólnie z Ministerstwem Cyfryzacji pracujemy nad kwestią chipowania psów i kotów** oraz krajową bazą oznakowanych zwierząt.
- **Powołaliśmy Pełnomocnika Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ds. Dobrostanu Zwierząt.** Będzie identyfikował i rozwiązywał problemy z ochroną zwierząt.

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

100 dni

w Ministerstwie
Rolnictwa i Rozwoju Wsi